

EUROPE DIRECT AUSTRUMLATGALĒ

Maijs 2025, Ziņu lapa Nr. 2

ZIŅU LAPĀ LASIET:

- 3 Eiropas diena Rēzeknes Bērnu bibliotēkā: mācāties, līmējam, svinam!
- 4 Uztādītas laipas Dagdas pilsētas pludmalē
- 5 Eiropas eksāmens pulcē gandrīz 44 tūkstošus dalībnieku
- 6 Aicina uz otro pieredzes stāstu pasākumu par inovatīviem sociālajiem pakalpojumiem

POLIJĀ UN VĀCIJĀ GŪTĀ PIEREDZE MUDINĀ ĪSTENOT JAUNUS PROJEKTUS ARĪ LATVIJĀ

Aprīlī sešas aktīvas Rēzeknes novada iedzīvotājas devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Polijas un Vācijas pierobežas reģioniem, lai iepazītos ar vietējo kopienu īstenotajiem projektiem un gūtu idejas turpmākai darbībai. Brauciens bija balva par uzvaru Europe Direct Austrumlatgale rīkotajā video konkursā "ES tuvplānā".

Plašāk turpmākajā lappusē ▼

Uzvarētājas – Ksenija Orlova un Olga Lavrenova no Maltas vidusskolas, Liene Skudra un Aija Urtāne no Rēzeknes novada Sociālā dienesta, kā arī Marta un Daina Zvejsalnieces no Nautrēnu pagasta – pārstāv dažādas jomas: sociālo darbu, izglītību, lauku tūrismu un ekoloģisko saimniekošanu, kas ir arī Eiropas Savienības prioritātes. Tādēļ iegūtā pieredze, kontakti un redzētie piemēri bija vērtīgi ikvienai dalībniecei.

Kultūra, identitāte un kopienas spēks Vācijā

Brauciens sākās ar Berlīnes un krāšņā Sansusī parkā Potsdamā apskati. Tālākais ceļš veda uz Vācijas–Polijas pierobežas reģionu: robežpilsētām Gubenu un Gubinu, kā arī Kotbusu, kur īpašu iespaidu atstāja iepazīšanās ar sorbu (sorbiešu) minoritātes pārstāvjiem. Vācijā ir četras oficiāli atzītas minoritātes, un sorbi ir viena no tām. Sorbi panākuši ne vien bilingvālus uzrakstus pilsētas ielās, bet arī to, ka pašvaldībai var rakstīt iesniegumus sorbu valodā, lai gan atbildi, visticamāk, saņems vāciski. Sorbu valodā iespējams arī iegūt izglītību — atsevišķās skolās sorbu valodā var apgūt visus mācību priekšmetus. Savukārt Leipcijas Universitātē iespējams maģistra līmenī mācīties sorbu valodu. Šobrīd vietējie aktīvisti strādā, lai panāktu, ka arī uz vietas Kotbusā būtu iespēja iegūt augstāko izglītību sorbu valodā.

Aktīvas kopienas un atbalsts no pašvaldībām Polijā

Dalībnieces apmeklēja arī pilsētu uz septiņiem pakalniem Zeļona Gora un Ščecinu. Tur dalībnieces tikās ar brīvprātīgajiem ugunsdzēsējiem un sieviešu biedrību "Pienene", kas rīko dažādus oriģinālus pasākumus, piemēram, skrējienus augstapāžu korpēs vai Ziemassvētku vecīšu maratonus. Ščecinas pašvaldība rīko arī projektu konkursu vietējām biedrībām, lai tās īstenotu savas idejas un iesaistītu vairāk vietējo iedzīvotāju. Līdz šim īstenoti jau vairāk nekā 5500 šādi projekti. Brauciena noslēgumā konkursa uzvarētājas apmeklēja Kojderu ģimenes vīna darītavu, kur saimnieko trīs paaudzes. Ģimene ar ES fondu atbalstu attīsta bioloģisku vīna ražošanu. Piekopjot ekoloģisku saimniekošanas virzienu, ģimene ievēro principu — pēc iespējas mazāk iejaukties dabas procesos, lai vīnogas augtu gluži kā savvaļā.

Kopīgais un atšķirīgais — iedrošina rīkoties

Dalībnieces uzsvēra, ka daudzviet saskatāmas līdzīgas problēmas kā Latvijā — iedzīvotāju pasivitāte, birokrātijas izaicinājumi, taču arī vēlme saglabāt kultūru un katrai vietai raksturīgo. Redzētais mudina dalībnieces aktīvāk iesaistīties un izmantot pieejamās iespējas arī pie mums: "Ļoti vērtīgi izbraukt no sava ciemata un redzēt, kā citur dara – viņi lietām pieiet birokrātiskāk, taču mērķtiecīgi. Vispirms tiek sakārtota likumdošana un radīta laba augsne uzņēmumu vai biedrību darbībai." Brauciena laikā nodibināti vairāki kontakti sadarbībai nākotnē, tostarp ar sorbu organizācijām. Gūtā pieredze kalpos kā iedvesma jaunu iniciatīvu veidošanai arī Rēzeknes novadā.

EIROPAS DIENA RĒZEKNES BĒRNU BIBLIOTĒKĀ: MĀCĀMIES, LĪMĒJAM, SVINAM!

Piektdien, 9. maijā, atzīmējot Eiropas dienu un 75 gadus kopš tās aizsākuma, Rēzeknes pilsētas Bērnu bibliotēkā viesojās Rēzeknes sākumskolas 1.b klases skolēni kopā ar skolotājām Sandru Justi un Gunitu Ozoliņu. Bibliotēkas radošajā nodarbībā “Lai plīvo Eiropas karodziņi!” bērni draudzīgā un izzinošā gaisotnē iepazīna Eiropas Savienības ideju un vērtības.

Pasākuma laikā skolēni uzzināja, kāpēc pēc Otrā pasaules kara Eiropas valstis izvēlējās sadarboties, nevis karot, un kā šī sadarbība izaugusi līdz mūsdienai Eiropas Savienībai. Bērni aktīvi iesaistījās sarunās par to, cik svarīgi ir būt draudzīgiem, palīdzēt cits citam un dzīvot mierā. Tika pārrunāts arī tas, kādas iespējas Eiropas Savienība sniedz ikvienam tās iedzīvotājam – brīvi ceļot, mācīties, draudzēties un darboties kopā ar cilvēkiem no citām valstīm.

Bērni labprāt dalījās arī savos ceļojumu stāstos – stāstīja, kurās Eiropas valstīs jau pabijuši, ko tur redzējuši un kas viņiem vislabāk patīcis. Šie personīgie iespaidi nodarbībai piešķīra īpašu, sirsnīgu noskaņu.

Radošajā daļā skolēni ar lielu interesi un rūpību līmēja dažādu Eiropas valstu karodziņus un Eiropas Savienības karogu, simboliski apliecinot savu piederību plašākai kopienai, kurā valda sadarbība, miers un vienotība. Šādi pasākumi ne vien paplašina bērnu redzesloku, bet arī veicina izpratni par kopīgām Eiropas vērtībām un to nozīmi ikdienā.

Paldies Anitai Gaidulei, Rēzeknes Centrālā bibliotēkas lasītavas vadītājai un Europe Direct Austrumlatgale projektu koordinatorei par nodarbības organizēšanu! Paldies Rēzeknes sākumskolas skolotājām par sadarbību!

UZSTĀDĪTAS LAIPAS DAGDAS PILSĒTAS PLUDMALĒ

Ar Lauku atbalsta dienesta lēmumu ir uzsākts Krāslavas novada pašvaldības Dagdas pilsētas un pagastu apvienības projekts Nr.25-03-CL12-COLA19.2201-000001 "Pakalpojumu pieejamības, kvalitātes un sasniedzamības uzlabošana Dagdas pilsētas pludmalē".

Projekta mērķis ir radīt pieejamu un drošu atpūtas vidi Dagdas pilsētas pludmales apmeklētājiem, nodrošinot augstu pakalpojumu kvalitāti un dažādojot pludmales infrastruktūru. Projekta ietvaros tiks veikti uzlabojumi, lai pludmales apmeklētājiem būtu pieejami dažādi pakalpojumi, kas nodrošina ērtības, drošību un ilgtspējīgu vides attīstību. Tas ietver fiziskās infrastruktūras uzlabošanu (laipu, pārgērbsšanās kabīnes, rotaļu laukuma un citu elementu uzstādīšanu), kā arī pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu, lai Dagdas pilsētas pludmale kļūtu par pievilcīgu un ērti sasniedzamu atpūtas un tūrisma galamērķi gan vietējiem iedzīvotājiem, gan tūristiem.

Šī gada aprīlī tika noslēgts līgums ar SIA "Līgaiši", kas piegādāja un uzstādīja divas lego pontonu laipas Dagdas pilsētas pludmales krastā. Laipas ir veidotas no savstarpēji savienojamiem pontonu moduļiem, viena no tām ir 12 metrus gara ar 5,5 metru paplašinājumu un otra laipa, kas atrodas kreisajā pludmales pusē, ir 14 metru gara. Laipas nodrošina ērtu piekļuvi ūdenim un veicina dažādas ūdens aktivitātes, vienlaikus nodrošinot vides aizsardzību un pludmales ilgtspējību. Laipas ir neatņemama sastāvdaļa no pludmales infrastruktūras un palīdz sasniegt projekta mērķi — padarīt Dagdas pludmali pievilcīgāku, pieejamāku un videi draudzīgāku.

Projekta paredzamās kopējās izmaksas sastāda 34 454,75 EUR, no kurām ELFLA finansējums (90%) 31 009,27 EUR un Krāslavas novada pašvaldības līdzfinansējums (10%) 3 445,48 EUR apmērā.

Informāciju sagatavoja: Krāslavas novada pašvaldības Centrālās pārvaldes Attīstības nodaļas projektu speciāliste Olga Gekiša

EIROPAS EKSĀMENS PULCĒ GANDRĪZ 44 TŪKSTOŠUS DALĪBNIKU

Atzīmējot Eiropas dienu, jau 11 gadu pēc kārtas Latvijā notika Eiropas eksāmens – zināšanu un izpratnes pārbaudes tests. Šogad Eiropas eksāmenu nokārtoja 43 973 dalībnieki:

- 1.-3. klašu grupā piedalījās 6671 dalībnieks, 50 punktus ieguva 1106 dalībnieki;
- 4.-6. klašu grupā piedalījās 13 122 dalībnieki, 50 punktus ieguva 446 dalībnieki;
- 7.-9. klašu grupā piedalījās 11 638 dalībnieki, 50 punktus ieguva 235 dalībnieki;
- vidusskolas vecuma grupā piedalījās 7058 dalībnieki, 50 punktus ieguva 331 dalībnieks;
- pieaugušo pamata līmenī piedalījās 3525 dalībnieki, 50 punktus ieguva 241 dalībnieks;
- pieaugušo eksperta līmenī piedalījās 1959 dalībnieki, 50 punktus ieguva 14 dalībnieki.

Eiropas eksāmena aktīvākās skolas šogad - Bērzaunes pamatskola, Daugavpils Tehnoloģiju vidusskola-licejs, Ikšķiles vidusskola, Kalnciema vidusskola un Svētes pamatskola. Teju visi šo skolu skolēni šogad piedalījās Eiropas eksāmenā. Titula "Aktīvākā klase" bija pieteikušās 63 klases, izlozē noskaidrotas piecas, kas iegūst balvu – dāvanu karti sporta un atpūtas inventāra iegādei 100 EUR vērtībā. Sveicam Talsu pamatskolas 2.a klasi, Aknīstes vidusskolas 11. klasi, Gulbenes novada vidusskolas 12.b klasi, Kārsavas vidusskolas 11.a klasi un Vilces pamatskolas 4. klasi.

Nemot vērā Eiropas eksāmenā (turpmāk – EE) iegūto punktu skaitu un izpildes laiku, katrā vecuma grupā un pieaugušo līmeņos tika noteikti 20 uzvarētāji, kuri saņem Diplomu un EE uzvarētāja titulu. EE balvu ieguvēji tiek noskaidroti loterijā - visi 50 punktus ieguvušie katrā vecuma grupā un pieaugušo līmeņos piedalās izlozē. Gan uzvarētāju, gan balvu ieguvēju saraksts skatāms [šeit](#).

Eiropas eksāmena rezultāti liecina, ka 5% Eiropas eksāmena dalībnieku ir ieguvuši maksimālo punktu skaitu. Kā visgrūtākie jautājumi šogad izrādījušies: par Eiropas Savienības dalībvalstu lēmumiem – vai tās lemj arī par tādiem jautājumiem kā vienots lādētājs mobilajiem tālruņiem un planšetdatoriem; kas redzams uz eiro banknotēm; kā sauc Eiropas Savienības dokumentu, kas pasargā bērnus un jauniešus tiešsaistē. Visvairāk pareizo atbilžu ieguvis ir jautājums par neatliekamās palīdzības tālruņa numuru 112, kas darbojas visā Eiropā. Uz šo jautājumu pareizi atbildējuši teju 99% Eiropas eksāmena dalībnieku. Ar visiem Eiropas eksāmena jautājumiem var iepazīties [šeit](#), atverot konkrēto vecuma grupu.

PIEDALIES!

Eiropas eksāmens
7., 8., 9. maijs
esmaja.lv

- 1** 7., 8. vai 9. maijā **ver vaļā** www.esmaja.lv, reģistrējies un sniedz atbildes uz Eiropas eksāmena jautājumiem.
- 2** 9. maijā **pēc plkst. 21:00** epastā saņem Apliecinājumu ar iegūto punktu skaitu.
- 3** Balvu ieguvēji tiks noskaidroti loterijā - visi 50 punktus ieguvušie katrā vecuma grupā piedalīsies izlozē.

VEIKSMI EIROPAS EKSĀMENĀ 2025!

AICINA UZ OTRO PIEREDZES STĀSTU PASĀKUMU PAR INOVATĪVIEM SOCIĀLAJĒM PAKALPOJUMIEM

Šī gada 28. maijā plkst. 13.30 Sabiedrības integrācijas fonds (SIF) aicina sociālo pakalpojumu sniedzējus un nozares interesentus uz otro tiešsaistes pieredzes stāstu pasākumu par inovatīvu sociālo pakalpojumu īstenošanu, kas veltīts tādai svarīgai tēmai kā sadarbība - "Sadarbības spēks un nozīme inovatīvu sociālo pakalpojumu īstenošanā". Par saviem pakalpojumiem, sadarbības spēku un nozīmi to īstenošanā stāstīs un ar praktiskiem padomiem dalīsies trīs sociālo pakalpojumu sniedzēji - divi no Latvijas un viens no Itālijas. SIF aicina pievienoties pasākumam, lai gūtu vērtīgas un pieredzē balstītas zināšanas.

Ar savu stāstu dalīsies "Hospiss Māja" valdes locekle Žanete Jansone, Camphill nodibinājuma "Rožkalni" valdes priekšsēdētājs Jānis Roze un Bergamo Veselības aizsardzības aģentūras medicīnas zinātņu doktors Antonio Antonelli (Itālija).

"Hospiss Māja" ir sociālais uzņēmums, kas sniedz apmaksātu paliatīvās aprūpes un hospisa pakalpojumus cilvēkiem dzīves noslēguma posmā. Uzņēmuma galvenais mērķis ir nodrošināt cieņpilnu un kvalitatīvu aprūpi mājas vidē, lai cilvēks var aiziet no dzīves mierā un tuvinieku lokā. "Hospiss Māja" komandā strādā ārsti, medicīnas māsas, psihologi un sociālie darbinieki, kas nodrošina visaptverošu un holistisku atbalstu ne tikai pacientiem, bet arī viņu ģimenēm. Sadarbībā ar valsts un pašvaldību institūcijām "Hospiss Māja" cenšas veidot ilgtspējīgu atbalsta sistēmu šai aprūpes jomai, tostarp iesaistoties likumdošanas pilnveidē un pilotprojektos. Savukārt pašvaldību līmenī uzņēmums sadarbojas ar sociālajiem dienestiem, lai identificētu pacientus, kam nepieciešams atbalsts.

Sabiedrības integrācijas fonda tiešsaistes pasākums

SADARBĪBAS SPĒKS UN NOZĪME INOVATĪVU SOCIĀLO PAKALPOJUMU ĪSTENOŠANĀ

Pieredzes stāsti

Antonio Antonelli

BERGAMO VESELĪBAS AIZSARDZĪBAS
AĢENTŪRAS MEDICĪNAS
ZINĀTŅU DOKTORS (ITĀLIJA)

Žanete Jansone

"HOSPISS MĀJA"
VALDES LOCEKLE

Jānis Roze

CAMPBILL NODIBINĀJUMA
"ROŽKALNI" VALDES
PRIEKŠSĒDĒTĀJS

Atbalsts jaunām pieejām
sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā
ESF+ projekts Nr. 4.4.1.1/24/1/001

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālā
attīstības aģentūra

Sabiedrības integrācijas
fonds

Plašāk turpmākajā lappusē

Camphill nodibinājums "Rožkalni" atrodas Valmieras novadā un ir vienīgais ciemats Latvijā, kur nelielā kopienā kopā ar atbalsta personālu dzīvo un sertificētā bioloģiskā saimniecībā strādā cilvēki ar garīgās attīstības traucējumiem. Ciema iedzīvotāji paši ne tikai audzē sev pārtiku, bet ražo arī dažādus pārtikas produktus un preces, piemēram, papīra izstrādājumus Valdorfskolām Latvijā, Igaunijā un Somijā. Kopiena sadarbojas ar valsts un pašvaldību institūcijām, piemēram, piedaloties deinstitucionalizācijas projektos. Tāpat "Rožkalni" ir daļa no starptautiskās Camphill kustības, kas darbojas vairāk nekā 100 vietās visā pasaulē, veicinot cilvēku ar īpašām vajadzībām iekļaušanu sabiedrībā.

Bergamo Veselības aizsardzības aģentūra Itālijā īsteno inovatīvu projektu "Caregiver Bergamo", lai sniegtu visaptverošu atbalstu neformālajiem ģimenes aprūpētājiem – cilvēkiem, kuri ikdienā rūpējas par saviem tuviniekiem ar hroniskām slimībām vai invaliditāti. Projekts, kas uzsākts 2023. gadā, apvieno veselības un sociālos pakalpojumus, pašvaldības un nevalstiskās organizācijas, veidojot integrētu atbalsta sistēmu aprūpētājiem. "Caregiver Bergamo" mērķis ir stiprināt saikni starp medicīnisko un sociālo aprūpi, veicinot aprūpētāju iekļaušanos kopienā un nodrošinot viņiem nepieciešamos resursus. Projekts piedāvā praktisku palīdzību, tostarp informāciju par pieejamiem pakalpojumiem, psiholoģisko atbalstu un apmācības iespējas. Projekts ir saņēmis atzinību Eiropas līmenī, iegūstot 2024. gada Eiropas Sociālo pakalpojumu balvu kategorijā "Darba spēka atbalsts". Projekts kalpo kā piemērs tam, kā valsts un pašvaldību institūcijas var sadarboties ar nevalstiskajām organizācijām, lai radītu ilgtspējīgus risinājumus sociālās aprūpes jomā.

Pasākuma tiešraide ar surdotulkojumu būs vērojama no plkst. 13.30 līdz plkst. 15.00 portālā [Delfi.lv](https://delfi.lv), SIF [Facebook lapā](#), kā arī īpašā, pasākumam veltītā mājas lapā, kur būs iespēja uzdot jautājumus. Ārvalstu pieredzes stāstam būs tulkojums uz latviešu valodu. Lai saņemtu saiti uz pasākuma mājas lapu, kā arī atgādinājumu savā e-pastā, lūdzam reģistrēt dalību [šeit](#).

Tiešsaistes pieredzes stāstu pasākums "Sadarbības spēks un nozīme inovatīvu sociālo pakalpojumu īstenošanā" ir daļa no SIF īstenotā ESF+ projekta "Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā", kura mērķis ir sekmēt sociālās inovācijas sociālo pakalpojumu jomā, nodrošinot mūsdienīgu, cilvēka vajadzībām atbilstošu un aktuālu sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstību.

Informāciju sagatavoja Sabiedrības integrācijas fonds ESF+ projekta Nr. 4.4.1.1./1/24/I/001 "Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā" ietvaros. Par informācijas saturu atbild Sabiedrības integrācijas fonds.

Atbalsts jaunām pieejām
sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā
ESF+ projekts Nr. 4.4.1.1./1/24/I/001

Plašāka informācija: Sabiedrības integrācijas fonda sabiedrisko attiecību speciāliste Sabīne Leingarde-Jankovska
e-pasta adrese sabine.leingarde-jankovska@sif.gov.lv

KONTAKTI

Rēzeknes novada pašvaldība

309. kabinets (3.stāvs)
Atbrīvošanas aleja 95A

tel. +371 64607177

e-pasts: ed@rezeknesnovads.lv

Sadarbības partneri:

Krāslavas novada bibliotēka
Dīķu iela 5, Krāslava

Preiļu Galvenā bibliotēka
Kārsavas iela 4, Preiļi

Rēzeknes Centrālā bibliotēka
Atbrīvošanas aleja 81/5, Rēzekne

 www.facebook.com/EDAustrumlatgale

Europe Direct informācijas centra Austrumlatgalē darbību finansē Eiropas Komisija un Rēzeknes novada pašvaldība sadarbībā ar Krāslavas novada centrālo bibliotēku, Preiļu Galveno bibliotēku un Rēzeknes Centrālo bibliotēku

EUROPE DIRECT
Dienvidlatgale